

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра німецької філології

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ДІЛОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

СИЛАБУС

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта. Мова і література (німецька)
Освітньо-професійна програма	Середня освіта. Німецька мова

Луцьк 2020

**Силабус вибіркової дисципліни «Теорія і практика ділової комунікації»,
підготовки першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 01 Освіта /
Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (німецька))
за освітньо-професійною програмою Середня освіта. Німецька мова**

Розробник: Зубач О.А., кандидат філологічних наук, доцент кафедри
німецької філології

**Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні
кафедри німецької філології**

протокол №1 від 28 серпня 2020 р.

Завідувач кафедри:

Застровська С. О.

© Зубач О.А., 2020 р.

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка, 014 Середня освіта. Мова і література (німецька). Бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів 120 год. / 4 кредити		Рік навчання 3
		Семестр 5-й
		Лекції 36 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Практичні (семінарські) 18 год. Консультації 8 год.
	Самостійна робота 58 год.	
Мова навчання	Форма контролю: залік	
		<i>Німецька</i>

II. Інформація про викладача

Таблиця 2

Прізвище, ім'я та по батькові	Зубач Оксана Адамівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	Доцент
Посада	доцент кафедри німецької філології
Контактна інформація	тел. +380 332 72 16 36
	subach@ukr.net
Дні занять	згідно розкладу

III. Опис дисципліни.

1. Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Теорія і практика ділової комунікації» має на меті узагальнити та розширити знання студентів щодо мовленнєвих жанрів офіційно-ділового стилю, виділити комунікативні конструкції цих жанрів в писемному та усному варіантах. В курсі детально розглядаються граматичні, синтаксичні, функціонально-стилістичні, лексичні особливості створення ділових листів та інших офіційних текстів, проблеми перекладу та типові нормативні та функціонально-стилістичні помилки.

По завершенні курсу студент повинен вміти визначати тип і характер офіційно-ділового тексту, робити перекладацький аналіз цих текстів, укладати німецькою мовою ділові листи та перекладати з німецької на українську тексти інструктивного, законодавчого, рекламного та ділового змісту.

2. Пререквізити курсу: дисципліна «Теорія і практика ділової комунікації» є цілеспрямованим засвоєнням бакалаврських дисциплін «Теорія і практика усного/письмового перекладу».

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – набуття теоретичних та практичних знань із аспектів ділової комунікації, її розвиток практичних вмінь та навичок перекладацької діяльності у сфері ділової комунікації.

Завдання курсу:

- ознайомити студентів з основними тенденціями оформлення ділової кореспонденції
- дослідити засоби та прийоми, які використовуються під час ділової комунікації;
- розвивати навички та вміння оформлювати ділову документацію та перекладати її.

4. Результати навчання (компетенції).

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, послуговуючись ефективними прийомами і засобами вербальної та невербальної комунікації.

ЗК 3. Здатність до вираження національної культурної ідентичності, виявляти повагу та цінувати багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; зберігати та примножувати моральні, наукові цінності і досягнення суспільства.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі, здатність здійснювати професійну діяльність.

ЗК 5. Здатність вчитися, опановувати нові знання й застосовувати їх у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня толерантно і взаємоввічливо із дотриманням професійної етики.

ЗК 11. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями, шукати, опрацьовувати та аналізувати інформацію з різних джерел.

ЗК 12. Здатність використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології.

ЗК 13. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 4. Здатність послуговуватися у професійній діяльності знаннями про історію мови та основні мовні явища, враховуючи різні напрями сучасних філологічних досліджень, здійснювати лінгвістичний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 8. Здатність користуватися наявними та створювати (за потреби) нові навчально-методичні матеріали, зокрема електронні освітні ресурси, використовувати цифрові технології в освітньому процесі.

ФК 14. Здатність виконувати наукові фахові дослідження з німецької та англійської мов, а також оприлюднювати їхні результати.

Зміст та цілі освітнього компонента формують такі програмні результати ОПП «Середня освіта. Німецька мова»:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями (в тому числі представниками інших культур) державною та/або іноземною мовами усно й письмово та використовувати їх для організації та управління освітнім процесом.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: збирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, впорядковувати, класифікувати, систематизувати, критично аналізувати й інтерпретувати її.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 9. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності вчителя іноземних мов.

ПРН 10. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН 11. Аналізувати мовні одиниці рідної та іноземних мов, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 13. Використовувати іноземні мови (німецьку, англійську, швейцарську) в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 17. Взаємодіяти, враховуючи культурні та особистісні відмінності співрозмовників, принципи недискримінації й поваги до відмінностей та підходи, визначені цілями сталого розвитку.

5. Структура навчальної дисципліни.

Навчальна дисципліна включає наступні види роботи:

Лекційні заняття мають на меті ознайомлення студентів з основними тенденціями вивчення та опанування в царині ділової комунікації та вдосконалення навичок та вмінь у перекладацькій діяльності.

Практичні (семінарські) заняття мають на меті тренування та закріплення навичок ділової комунікації.

Самостійна робота передбачає самостійне опрацювання студентами матеріалів та завдань до лекційних та практичних занять.

Консультації викладача допомагають студентам краще зрозуміти лекційний матеріал та виконати практичні завдання.

Таблиця 3

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. робота	Сам.роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Офіційно-діловий стиль як система функціонування ділових мовленнєвих жанрів						10 б.
Тема 1. Мовленнєві жанри у функціональній системі офіційно-ділового стилю.	21	6	2	10	1	СЗ+Д+ТНТ
Тема 2. Комунікативно-мовленнєва конструкція в письмовому варіанті офіційно-ділового спілкування .	17	6	2	10	1	СЗ+Д+ТНТ+МКР
Змістовий модуль 2. Переклад офіційно-ділових текстів.						10 б.
Тема 3. Проблеми мовного оформлення тексту перекладу. Нормативні, семантичні, функціонально-стильові помилки	23	6	4	10	1	СЗ+Д+ТНТ
Тема 4. Тексти-інструкції. Законодавчі тексти. Ділові	20	6	2	10	2	СЗ+Д+ТНТ+

листи. Рекламний текст						МКР
Змістовий модуль 3. Нормативне оформлення текстів перекладу						10 б.
Тема 5. Види коротких писемних повідомлень. Телеграма. Факс. Документація для правління.	19	6	4	10	1	СЗ+Д+ +ТНТ
Тема 6. Телефонні розмови. Підприємство. Реклама. Маркетинг. Співбесіди. Терміни. Послуги.	20	6	4	8	2	СЗ+Д+ +ТНТ+ МКР
Всього годин / балів	120	36	18	58	8	30 б.

*Форма контролю: СЗ – семінарське заняття, Д – доповнення, ТНТ – тренінг наукових термінів, МКР – модульна контрольна робота, ПМКР – підсумкова модульна контрольна робота.

IV. Політика оцінювання

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється за п'ятибальною шкалою оцінювання та включає роботу студентів під час лекційних та практичних занять. Всього за поточне оцінювання студенти можуть отримати 40 балів.

- Оцінка «відмінно» відповідає 5 балам та ставиться за ретельну підготовку до занять та усні відповіді на практичних заняттях, за системні та комплексні знання теоретичного й практичного матеріалу з дисципліни.

- Оцінка «добре» відповідає 4 балам за добру підготовку до занять та усні відповіді на практичних заняттях, за хороші знання теоретичного й практичного матеріалу з дисципліни;

- Оцінка «задовільно» відповідає 3 балам та ставиться за підготовку до занять та за усні відповіді на практичних заняттях, за посередні знання теоретичного й практичного матеріалу з дисципліни;

- Оцінка «незадовільно» відповідає 0-2 балам та ставиться за неналежну підготовку до практичних занять, у випадку невиконання практичних завдань та незнання теоретичного матеріалу з дисципліни.

Політика викладача щодо студента. Відвідування лекційних та практичних занять та виконання завдань для самостійної роботи є обов'язковим. З дозволу деканату студент може працювати за індивідуальним планом.

Політика щодо академічної доброчесності. Під час навчального процесу здобувач освіти повинен самостійно працювати та дотримуватися академічної доброчесності. В разі виявлення порушень академічної доброчесності здобувачі освіти несуть відповідальність.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Підготовка до практичних занять має бути згідно розкладу. Якщо студент був відсутній на занятті з поважної причини, йому надається можливість відпрацювати матеріал викладачу в індивідуальному режимі згідно графіку консультацій.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль є нормативно-орієнтованим для оцінювання досягнень студента. Навчальним планом передбачено підсумковий контроль у формі заліку.

Залік складається з усної відповіді (60 балів) та охоплює тематику всіх модулів.

- Оцінка «відмінно» відповідає **57-60** балам за глибокі й системні знання теоретичного й практичного матеріалу.

- Оцінка «добре» відповідає **43-56** балам за хороші знання теоретичного й практичного матеріалу.

- Оцінка «задовільно» відповідає **33-42** балам за посередні знання теоретичного й практичного матеріалу.

- Оцінка «незадовільно» відповідає 0-32 балам за незнанням теоретичного й практичного матеріалу.

Таблиця 4

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 – 81	C		
67 -74	D	Задовільно	
60 – 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота включає:

1. Самостійну підготовку до лекційних/семінарських занять.
2. Перекладацький аналіз пропонованих текстів.
3. Переклад текстів: інструкція; анотація; угода (ділова); запит; замовлення; пропозиція; попередження; рекламація; протокол.
4. Написання реферату.

Теми рефератів

1. Ділова німецька мова та сфери використання.
2. Функціональні особливості ділової комунікації.
3. Лексико-граматичні особливості німецького ділового мовлення.
4. Стилiстичні особливості німецького ділового мовлення.
5. Обов'язкові і факультативні елементи ділових, офіційних і приватних листів.
6. Технічні і орфографічні норми оформлення листів.
7. Реклама підприємства, запит.
8. Розрахункові документи.
9. Специфіка проведення телефонних розмов.
10. Привітання (офіційні та приватні).
11. Запрошення (офіційні та приватні).
12. Листи-звернення т листи-повідомлення.
13. Труднощі ділової комунікації.

Рекомендована література

1. Андрійко І. Ф. Листуємося німецькою: Навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2012. 85 с.
2. Бориско Н. Ф. Бизнес-курс немецкого языка. К. : «Заповіт», 1995. 310 с.
3. Гавриш О. О. Ділова кореспонденція німецькою мовою. Практикум. Київ: Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана (КНЕУ), 2014. 262 с. ISBN 978-966-483-896-9

4. Коновченко О. В. Міжнародне листування. Х.: Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «ХАІ», 2012. 98 с.
5. Сушинский И. И. Право и коммерция: Русско-немецкие соответствия. Учебное пособие. М.: ГИС, 2001. 256 с.
6. Шевчук С. В. Українське ділове мовлення: навч. посібник. 5-те вид. К.: Вища школа, 2006. 306 с.
7. Briefe gut und richtig schreiben! Ratgeber für richtiges und modernes Schreiben. Mannheim. Leipzig. Wien. Zürich: Dudenverlag, 2006. 949 S.
8. Duden. Briefe und E-Mails gut und richtig schreiben. bearbeitet von der Dudenredaktion. Mannheim: Bibliographisches Institut AG, 2010. 608 S.
9. Hering A. Geschäftskommunikation. Schreiben und Telefonieren. Ismaning: Max Hueber Verlag, 2002. 168 S.
10. Conlin C. Unternehmen Deutsch. Lehrwerk für Wirtschaftsdeutsch. Lehrbuch. München: Verlag Klett Edition Deutsch, 1995. 216 S.
11. Kast B. Fertigkeit Schreiben. Fernstudieneinheit 12. München: Langenscheidt Verlag, 1999. 232 S.
12. Seiffert Ch. Schreiben in Alltag und Beruf. Intensivtrainer A2/B1. Berlin und München: Langenscheidt KG, 2009. 80 S.